

«Եվրասիական տնտեսական
միության մասին» պայմանագրի

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պահպանության եւ պաշտպանության մասին

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Սույն Արձանագրությունը մշակված է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» պայմանագրի XXIII բաժնի համաձայն եւ կարգավորում է մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պահպանության եւ պաշտպանության ոլորտի հետ կապված հարաբերությունները:

2. Մտավոր սեփականություն ասելով՝ հասկացվում են գիտության, գրականության եւ արվեստի ստեղծագործությունները, էլեկտրոնային հաշվիչ մեքենաների համար նախատեսված ծրագրերը (համակարգչային ծրագրերը), հնչյունագրերը, կատարումները, ապրանքային նշանները եւ սպասարկման նշանները, աշխարհագրական նշումները, ապրանքների ծագման տեղանունները, գյուտերը, օգտակար մոդելները, արդյունաբերական նմուշները, սելեկցիոն նվաճումները, ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաները, արտադրության գաղտնիքները (նոու-հաու), ինչպես նաեւ մտավոր սեփականության այլ օբյեկտներ, որոնց համար ապահովվում է իրավական պահպանություն՝ միջազգային պայմանագրերին, Միության իրավունքի մաս կազմող միջազգային պայմանագրերին եւ ակտերին ու անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

II. Հեղինակային իրավունք եւ հարակից իրավունքներ

3. Հեղինակային իրավունքը տարածվում է գիտության, գրականության եւ արվեստի ստեղծագործությունների վրա: Ստեղծագործության հեղինակին են պատկանում, մասնավորապես, հետեւյալ իրավունքները՝

- 1) ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունք,
- 2) հեղինակության իրավունք,
- 3) անվան իրավունք,
- 4) ստեղծագործության անձեռնմխելիության իրավունք,
- 5) ստեղծագործության հրապարակման իրավունք,
- 6) անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

4. Անդամ պետություններն ապահովում են հեղինակի ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունքի, համահեղինակությամբ ստեղծված ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունքի, հեղինակի մահից հետո հրապարակված ստեղծագործության նկատմամբ բացառիկ իրավունքի պահպանության այն ժամկետների պահպանումը, որոնք չպետք է պակաս լինեն «Գրական եւ գեղարվեստական ստեղծագործությունների պահպանության մասին» 1886 թվականի սեպտեմբերի 9–ի Բեռնի կոնվենցիայով (1971 թվականի խմբագրությամբ), Առետրի համաշխարհային կազմակերպության՝ «Մտավոր սեփականության իրավունքների՝ առետրին առնչվող հայեցակետերի մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15–ի Համաձայնագրով սահմանված ժամկետներից: Անդամ պետությունների օրենսդրության մեջ կարող են ամրագրված լինել նշված իրավունքների պահպանության երկար ժամկետներ:

Էլեկտրոնային հաշվիչ մեքենաների համար նախատեսված ծրագրերը (համակարգչային ծրագրեր)՝ ներառյալ ելակետային տեքստը եւ օբյեկտի կողը, պահպանվում են որպես գեղարվեստական ստեղծագործություններ՝ «Գրական եւ գեղարվեստական ստեղծագործությունների պահպանության մասին» 1886

թվականի սեպտեմբերի 9-ի Բեռնի կոնվենցիայի համաձայն (1971 թվականի խմբագրությամբ):

Հավաքածո ստեղծագործությունները (հանրագիտարանները, ժողովածուները եւ այլ ստեղծագործություններ), որոնք նյութերի ընտրության կամ տեղաբաշխման առումով ստեղծագործական աշխատանքի արդյունք են, պահպանվում են առանց հավաքածո ստեղծագործության մաս հանդիսացող յուրաքանչյուր ստեղծագործության հեղինակների իրավունքներին վնաս հասցնելու: Հավաքածո ստեղծագործություն կազմողին է պատկանում դրա ստեղծման (նյութի ընտրություն եւ տեղաբաշխում) հեղինակային իրավունքը: Ընդ որում, հավաքածո ստեղծագործությունները պահպանվում են հեղինակային իրավունքով անկախ այն հանգամանքից, թե այն ստեղծագործությունները, որոնց վրա դրանք հիմնված են կամ որոնք դրանցում ներառված են, հեղինակային իրավունքի օբյեկտ են, թե՛ ոչ:

Ածանցյալ ստեղծագործությունները (թարգմանություններ, ադապտացիաներ, երաժշտական դաշնակումներ եւ գրականության կամ գեղարվեստական ստեղծագործությունների այլ վերափոխումներ) պահպանվում են այնպես, ինչպես բնօրինակ ստեղծագործությունները առանց բնօրինակ ստեղծագործության հեղինակի իրավունքներին վնաս հասցնելու: Ածանցյալ ստեղծագործության հեղինակին է պատկանում այլ (բնօրինակ) ստեղծագործության կատարված թարգմանության եւ այլ վերամշակման նկատմամբ հեղինակային իրավունքը:

5. Անդամ պետությունները կինեմատոգրաֆիական ստեղծագործությունների առումով իրավատերերին իրավունք են ընձեռում թույլատրելու կամ արգելելու հեղինակային իրավունքով պահպանվող իրենց ստեղծագործությունների բնօրինակների կամ դրանց օրինակների առետրային նպատակով հրապարակային վարձույթն այլ անդամ պետությունների տարածքում:

6. Կատարման հետ կապված գործունեության արդյունքների (կատարման), հնչյունագրերի նկատմամբ գույքային եւ անձնական ոչ գույքային իրավունքները եւ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված մյուս իրավունքները համարվում են հեղինակային իրավունքներին հարակից իրավունքներ (հարակից իրավունքներ):

Կատարող է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որի ստեղծագործական աշխատանքով ստեղծվել է կատարում՝ արտիստ-կատարողը (դերասան, երգիչ, երաժիշտ, պարող կամ այլ անձ, որը դեր է կատարում, կարդում, ասմունքում, երգում, նվագում է երաժշտական գործիք կամ այլ կերպ մասնակցում է գրականության, արվեստի կամ ժողովրդական արվեստի ստեղծագործությունների կատարմանը, այդ թվում՝ էստրադային, կրկեսային, կամ տիկնիկային համարներին), ինչպես նաև ներկայացման ռեժիսոր-բեմադրիչը (անձը, որը բեմադրում է թատերական, կրկեսային, տիկնիկային, էստրադային կամ այլ թատերահանդիսային ներկայացում) եւ դիրիժորը:

Անդամ պետությունները փոխադարձ հիմունքներով անդամ պետությունների կատարողներին են տրամադրում հետեւյալ իրավունքները՝

կատարման բացառիկ իրավունք.

անվան իրավունք՝ հնչյունագրերի օրինակների վրա կամ կատարումն այլ դեպքերում օգտագործելիս սեփական անունը կամ կեղծանունը նշելու իրավունք, կատարողների խմբի անվանումը նշելու իրավունք՝ բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կատարումն օգտագործելու բնույթով բացառվում է կատարողի անունը կամ կատարողների խմբի անվանումը նշելու հնարավորությունը,

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

7. Կատարողներն իրականացնում են իրենց իրավունքները՝ պահպանելով կատարվող ստեղծագործությունների հեղինակների իրավունքները: Կատարողի իրավունքները ճանաչվում եւ գործում են անկախ կատարվող ստեղծագործության նկատմամբ հեղինակային իրավունքների առկայությունից եւ գործողությունից:

8. Հնչյունագիր ստեղծող (արտադրող) է ճանաչվում այն անձը, որը նախաձեռնություն եւ պատասխանատվություն է ստանձնում իրականացնելու կատարման հնչյունների կամ այլ հնչյունների կամ այդ հնչյունների այլ արտահայտչաձևերի առաջին ձայնագրումը: Այլ ապացույցների բացակայության դեպքում, հնչյունագիր ստեղծող (արտադրող) է համարվում այն անձը, որի անունը

կամ անվանումը սովորաբար նշված է հնչյունագրի օրինակի եւ (կամ) դրա փաթեթվածքի վրա:

Անդամ պետությունները անդամ պետությունների հնչյունագիր ստեղծողներին (արտադրողներին) տրամադրում են հետեւյալ իրավունքները՝

հնչյունագրման բացառիկ իրավունք,

անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված այլ իրավունքներ:

9. Անդամ պետություններն ապահովում են կատարման բացառիկ իրավունքի, հնչյունագրման բացառիկ իրավունքի պահպանության այն ժամկետների պահպանումը, որոնք չպետք է պակաս լինեն Առետրի համաշխարհային կազմակերպության «Մտավոր սեփականության իրավունքների՝ առետրին առնչվող հայեցակետերի մասին» 1994 թվականի ապրիլի 15-ի Համաձայնագրով եւ «Կատարողների, հնչյունագրեր արտադրողների եւ հեռարձակող կազմակերպությունների պահպանության մասին» 1961 թվականի հոկտեմբերի 26-ի Միջազգային Կոնվենցիայով սահմանված ժամկետներից: Անդամ պետությունների օրենսդրության մեջ կարող են ամրագրված լինել նշված իրավունքների պահպանության երկար ժամկետներ:

10. Իրավունքների կոլեկտիվ կառավարման հարցերով կազմակերպություն է համարվում այն կազմակերպությունը, որը գործում է հեղինակներից, կատարողներից, հնչյունագրեր ստեղծողներից (արտադրողներից) եւ հեղինակային ու հարակից իրավունքներ ունեցող այլ անձանցից ստացված լիազորությունների հիման վրա, եթե այլ բան նախատեսված չէ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ, ինչպես նաեւ իրավունքների կոլեկտիվ կառավարման հարցերով այլ կազմակերպություններից ստացված լիազորությունների հիման վրա՝ հեղինակային ու հարակից իրավունքների օբյեկտների օգտագործման դիմաց հեղինակների եւ այլ իրավատերերի կողմից վարձատրության ստացումն ապահովելու նպատակով կոլեկտիվ հիմունքներով համապատասխան իրավունքների կառավարման ոլորտում:

Հեղինակային իրավունքների եւ հարակից իրավունքների օբյեկտներն օրինաչափ օգտագործելու հնարավորությունն ապահովելու նպատակներով՝ իրավունքների կոլեկտիվ կառավարման հարցերով կազմակերպությունների գործունեության առնչությամբ ծագող հարաբերությունները կարգավորվում են Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրերով:

III. Ապրանքային նշաններ եւ սպասարկման նշաններ

11. Ապրանքային նշան եւ սպասարկման նշան (այսուհետ՝ ապրանքային նշան) է համարվում քաղաքացիական շրջանառության մասնակիցների մի մասի ապրանքները եւ (կամ) ծառայությունները քաղաքացիական շրջանառության մյուս մասնակիցների ապրանքներից եւ (կամ) ծառայություններից անհատականացնելու համար ծառայող նշումը, որը պահպանվում է անդամ պետության օրենսդրության եւ այն միջազգային պայմանագրերի համաձայն, որոնց մասնակից են անդամ պետությունները:

Անդամ պետությունների օրենսդրական ակտերին համապատասխան՝ որպես ապրանքային նշան կարող են գրանցվել բառային, պատկերային, ծավալային եւ այլ նշումներ կամ դրանց համակցությունները: Ապրանքային նշանը կարող է գրանցվել ցանկացած գույնով կամ գունային համադրությամբ:

12. Ապրանքային նշանի իրավատերը բացառիկ իրավունք ունի անդամ պետության օրենսդրությանը համապատասխան օգտագործելու ապրանքային նշանը եւ տնօրինելու այդ բացառիկ իրավունքը, ինչպես նաեւ իրավունք ունի այլ անձանց արգելելու համանման ապրանքների եւ (կամ) ծառայությունների առնչությամբ օգտագործել այդ ապրանքային նշանը կամ շփոթելու աստիճան դրան նման նշումներ:

13. Ապրանքային նշանի նախնական գրանցման գործողության ժամկետը կազմում է 10 տարի: Նշված ժամկետը, ապրանքային նշանի իրավատիրոջ դիմումի համաձայն, կարող է անսահմանափակ անգամ երկարաձգվել՝ յուրաքանչյուր անգամ առնվազն 10 տարի ժամկետով:

Բոլոր այն ապրանքների եւ (կամ) ծառայությունների առնչությամբ, որոնց անհատականացման համար ապրանքային նշանը գրանցվել է տվյալ անդամ պետության տարածքում, կամ այդ ապրանքների եւ (կամ) ծառայությունների մի մասի առնչությամբ ապրանքային նշանի իրավական պահպանությունն անդամ պետության տարածքում կարող է վաղաժամկետ դադարեցվել այդ ապրանքային նշանը տվյալ անդամ պետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով դրա գրանցումից հետո ցանկացած 3 տարվա ընթացքում անընդմեջ չօգտագործելու հետեւանքով՝ բացառությամբ իրավատիրոջից անկախ հանգամանքներով ապրանքային նշանը չօգտագործելու դեպքերի:

Ապրանքային նշանի համար իրավական պահպանության ապահովումը կարող է վիճարկվել եւ ճանաչվել անվավեր այն անդամ պետության օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով եւ հիմքերով, որի տարածքում տվյալ ապրանքային նշանը գրանցված է:

IV. Եվրասիական տնտեսական միության ապրանքային նշանները եւ Եվրասիական տնտեսական միության սպասարկման նշանները

14. Անդամ պետություններն իրականացնում են Եվրասիական տնտեսական միության ապրանքային նշանի եւ Եվրասիական տնտեսական միության սպասարկման նշանի գրանցումը (այսուհետ՝ Միության ապրանքային նշան): Միության ապրանքային նշանի համար բոլոր անդամ պետությունների տարածքում միաժամանակ ապահովվում է իրավական պահպանություն:

Որպես Միության ապրանքային նշան՝ կարող է գրանցվել միայն գրաֆիկական տեսքով տրամադրված նշումը:

Միության ապրանքային նշանի իրավատերը բացառիկ իրավունք ունի անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան օգտագործելու Միության ապրանքային նշանը եւ տնօրինելու այդ բացառիկ իրավունքը, ինչպես նաեւ իրավունք ունի այլ անձանց արգելելու համանման ապրանքների եւ (կամ)

ծառայությունների առնչությամբ օգտագործել Միության ապրանքային նշանը կամ շփոթելու աստիճան դրան նման նշաններ:

15. Անդամ պետությունների տարածքներում Միության ապրանքային նշանի գրանցման, իրավական պահպանության եւ օգտագործման առնչությամբ ծագող հարաբերությունները կարգավորվում են Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրերով:

V. Ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի սպառման սկզբունքը

16. Անդամ պետությունների տարածքներում կիրառվում է ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի սպառման սկզբունքը, համաձայն որի տվյալ ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի օգտագործումն այն ապրանքների առնչությամբ, որոնք իրավաչափորեն դրվել են քաղաքացիական շրջանառության մեջ ցանկացած անդամ պետության տարածքում՝ անմիջականորեն ապրանքային նշանի եւ (կամ) Միության ապրանքային նշանի իրավատիրոջ կամ վերջինիս համաձայնությամբ այլ անձանց կողմից, ապրանքային նշանի, Միության ապրանքային նշանի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի խախտում չի համարվում:

VI. Աշխարհագրական նշումները

17. Աշխարհագրական նշումներ ասելով՝ ենթադրվում է նշում, որը նույնականացնում է ապրանքը որպես անդամ պետության տարածքից, շրջանից կամ այդ տարածքի որեւէ տեղանքից ծագող ապրանք, եթե ապրանքի որակը, համբավը կամ մյուս բնութագրերը զգալիորեն պայմանավորված են դրա աշխարհագրական ծագմամբ:

18. Անդամ պետության տարածքում աշխարհագրական նշումների համար կարող է ապահովվել իրավական պահպանություն, եթե այդպիսի իրավական

պահպանությունը նախատեսված է այդ անդամ պետության օրենսդրությամբ կամ միջազգային այն պայմանագրերով, որոնց մասնակից է այդ պետությունը:

VII. Ապրանքի ծագման տեղանունը

19. Ապրանքի ծագման տեղանուն, որի համար ապահովվում է իրավական պահպանություն, համարվում է այն նշումը, որն իրենից ներկայացնում է կամ պարունակում է պետության, քաղաքային կամ գյուղական բնակավայրի, տեղանքի կամ այլ աշխարհագրական օբյեկտի ժամանակակից կամ պատմական, պաշտոնական կամ ոչ պաշտոնական, լրիվ կամ կրճատ անվանումը, ինչպես նաև այն նշումը, որն ածանցվել է այդ անվանումից եւ հայտնի է դարձել այն ապրանքի առնչությամբ դրա օգտագործման արդյունքում, որի առանձնահատկությունները բացառապես կամ գլխավորապես որոշվում են տվյալ աշխարհագրական տեղանքին բնորոշ բնապայմաններով եւ (կամ) մարդկային գործոններով:

Նշված դրույթները կիրառվում են այն նշման համար, որը հնարավորություն է տալիս նույնականացնելու ապրանքը որպես որոշակի աշխարհագրական օբյեկտի տարածքից ծագող ապրանք եւ, չնայած այն հանգամանքի, որ չի պարունակում տվյալ օբյեկտի անվանումը, հայտնի է դարձել տվյալ նշումն այն ապրանքի առնչությամբ օգտագործելու արդյունքում, որի առանձնահատկությունները համապատասխանում են սույն կետի առաջին պարբերության մեջ նշված պահանջներին:

20. Ապրանքի ծագման տեղանուն չի համարվում այն նշումը, որը, չնայած այն հանգամանքի, որ իրենից ներկայացնում է կամ պարունակում է աշխարհագրական օբյեկտի անվանում, մտել է համընդհանուր գործածության մեջ որպես որոշակի տեսակի ապրանքի նշում, որը կապված չէ դրա արտադրության վայրի հետ:

Ապրանքի ծագման տեղանվանման համար իրավական պահպանության ապահովումը կարող է վիճարկվել եւ ճանաչվել անվավեր՝ անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով եւ հիմքերով:

21. Ապրանքի ծագման տեղանվանման առնչությամբ անդամ պետությունները նախատեսում են այնպիսի իրավական միջոցներ, որոնք շահագրգիռ կողմերին հնարավորություն են տալիս կանխարգելելու՝

1) ապրանքը նշելու կամ ներկայացնելու ժամանակ ցանկացած այնպիսի միջոցների օգտագործումը, որոնք վկայում են կամ զուգորդություն են առաջացնում, որ այդ ապրանքը ծագել է իրական ծագման վայրից տարբերվող այլ աշխարհագրական շրջանից՝ այնպես, որ դա այդ ապրանքի ծագման տեղանվանման եւ առանձնահատկությունների առումով կարող է սպառողին մոլորության մեջ գցել.

2) ցանկացած գործածություն, որն անբարեխիղճ մրցակցության գործողություն է համարվում՝ «Արդյունաբերական սեփականության պահպանության մասին» 1883 թվականի մարտի 20–ի Փարիզի կոնվենցիայի 10բիս հոդվածի իմաստով:

VIII. Եվրասիական տնտեսական միության ապրանքի ծագման տեղանունը

22. Անդամ պետություններն իրականացնում են Եվրասիական տնտեսական միության ապրանքի ծագման տեղանվան գրանցում (այսուհետ՝ Միության ապրանքի ծագման տեղանուն): Միության ապրանքի ծագման տեղանվանման համար բոլոր անդամ պետությունների տարածքում միաժամանակ ապահովվում է իրավական պահպանություն:

23. Անդամ պետությունների տարածքում Միության ապրանքի տեղանվանման գրանցման, իրավական պահպանության եւ օգտագործման առնչությամբ ծագող հարաբերությունները կարգավորվում են Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրով:

IX. Արտոնագրային իրավունքները

24. Գյուտի, օգտակար մոդելի եւ արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ իրավունքը պահպանվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված

կարգով եւ հավաստվում է արտոնագրով, որը հաստատում է առաջնությունը, հեղինակությունը եւ գյուտի, օգտակար մոդելի եւ արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ բացառիկ իրավունքը:

25. Գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի հեղինակին են պատկանում հետեւյալ իրավունքները՝

1) գյուտի, օգտակար մոդելի, արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ բացառիկ իրավունքը,

2) հեղինակության իրավունքը:

26. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի հեղինակին են պատկանում նաեւ այլ իրավունքներ, այդ թվում՝ արտոնագիր ստանալու իրավունքը, ծառայողական գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի օգտագործման դիմաց վարձատրության իրավունքը:

27. Գյուտի, օգտակար մոդելի, արդյունաբերական նմուշի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է՝

1) գյուտերի համար՝ 20 տարուց ոչ պակաս,

2) օգտակար մոդելների համար՝ 5 տարուց ոչ պակաս,

3) արդյունաբերական նմուշների համար՝ 5 տարուց ոչ պակաս:

28. Գյուտի, օգտակար մոդելի կամ արդյունաբերական նմուշի համար արտոնագիրը դրա իրավատիրոջը տալիս է բացառիկ իրավունք՝ օգտագործելու գյուտը, օգտակար մոդելը կամ արդյունաբերական նմուշը, անդամ պետությունների օրենսդրությանը չհակասող ցանկացած եղանակով, ինչպես նաեւ տալիս է այլ անձանց կողմից նշված օբյեկտների օգտագործումն արգելելու իրավունք:

29. Անդամ պետություններն իրավունք ունեն նախատեսելու արտոնագրով տրամադրվող իրավունքների սահմանափակում՝ պայմանով, որ այդպիսի բացառությունները չարդարացված վնաս չհասցնեն գյուտի, օգտակար մոդելների կամ արդյունաբերական նմուշների բնականոն օգտագործման առումով եւ անհիմն

չոտնահարեն արտոնագրի իրավատիրոջ օրինական շահերը՝ հաշվի առնելով երրորդ անձանց օրինական շահերը:

X. Սելեկցիոն նվաճումները

30. Բույսերի տեսակների եւ կենդանիների ցեղատեսակների (սելեկցիոն նվաճումներ) նկատմամբ իրավունքի պահպանությունն իրականացվում է անդամ պետությունների օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում եւ կարգով:

31. Սելեկցիոն նվաճման հեղինակին են պատկանում հետեւյալ իրավունքները՝

1) սելեկցիոն նվաճման նկատմամբ բացառիկ իրավունքը,

2) հեղինակության իրավունքը:

32. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում սելեկցիոն նվաճման հեղինակին են պատկանում նաեւ այլ իրավունքներ, այդ թվում՝ արտոնագիր ստանալու իրավունքը, սելեկցիոն նվաճումն անվանելու իրավունքը, ծառայողական սելեկցիոն նվաճումն օգտագործելու դիմաց վարձատրության իրավունքը:

33. Բույսերի տեսակների, կենդանիների ցեղատեսակների համար սելեկցիոն նվաճման նկատմամբ բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է 25 տարուց ոչ պակաս:

XI. Ինտեգրալ միկրոսխեմաների տոպոլոգիաները

34. Ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիան նյութական կրիչի վրա ամրագրված ինտեգրալ միկրոսխեմայի տարրերի համախմբության եւ դրանց միջեւ կապերի տարածաերկրաչափական դասավորությունն է:

35. Ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ մտավոր սեփականության իրավունքները պահպանվում են անդամ պետությունների օրենսդրությանը համապատասխան:

36. Ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի հեղինակին են պատկանում հետևյալ իրավունքները՝

- 1) ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ բացառիկ իրավունքը,
- 2) հեղինակության իրավունքը:

37. Անդամ պետությունների օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի հեղինակին են պատկանում նաեւ այլ իրավունքներ, այդ թվում՝ ծառայողական տոպոլոգիայի օգտագործման դիմաց վարձատրության իրավունքը:

38. Ինտեգրալ միկրոսխեմայի տոպոլոգիայի նկատմամբ բացառիկ իրավունքի գործողության ժամկետը կազմում է 10 տարի:

XII. Արտադրության գաղտնիքները (նոու-հաու)

39. Արտադրության գաղտնիք (նոու-հաու) են ճանաչվում ցանկացած տեսակի տեղեկությունները (արտադրական, տեխնիկական, տնտեսական, կազմակերպչական եւ այլն), այդ թվում՝ գիտատեխնիկական ոլորտում մտավոր գործունեության արդյունքների մասին տեղեկությունները, ինչպես նաեւ մասնագիտական գործունեություն իրականացնելու եղանակների մասին տեղեկությունները, որոնք իրական կամ հնարավոր առետրային արժեք են ներկայացնում՝ երրորդ անձանց անհայտ լինելու ուժով, որոնք չեն կարող օրինական հիմքերով հասանելի լինել երրորդ անձանց, եւ որոնց հանդեպ այդպիսի տեղեկության տիրապետողի կողմից առետրային գաղտնիքի ռեժիմ է սահմանվել:

40. Արտադրության գաղտնիքների (նոու-հաու) համար ապահովվում է իրավական պահպանություն՝ անդամ պետությունների օրենսդրության համաձայն:

**XIII. Մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների
պաշտպանության իրավակիրառ միջոցները**

41. Միության շրջանակներում մտավոր սեփականության օբյեկտների նկատմամբ իրավունքների պաշտպանությանն ուղղված՝ անդամ պետությունների գործողությունների համակարգումն իրականացվում է Միության շրջանակներում կնքվող միջազգային պայմանագրերին համապատասխան:
